

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/152/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621203374
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7621203374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Aleny Mikovej, v právnom spore žalobcu: A. A., B., B. X, nar. XX.XX.XXXX, zást. advokát JUDr. Ľubomír Hudák, Humenné, Mierová 87, proti žalovaným: 1. C. D., B., E. F. XX, nar. XX.X.XXXX a 2. B. D., B., E. F. XX, nar. X.X.XXXX, zást. oboch advokát A. G. B., G., A. X, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16C/43/2021 - 173 zo dňa 22. júla 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok s tým, že na plnenie titulom náhrady trov prvoinštančného konania žalovaní voči žalobcovi s ú o p r á v n e n í spoločne a nerozdielne.

Žalovaným proti žalobcovi p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, na ktoré plnenie žalovaní voči žalobcovi s ú o p r á v n e n í spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných 1 a 2 k pozemku registra "C", p. č. XXXX, trvalý trávny porast vo výmere 2514 m2, evidovaného na LV č. XXXX, k. ú. B. a jeho vyporiadanie na podklade geometrického plánu č. 20/2022 zo 17.3.2022 vyhotoviteľa H. A., úradne overeného 29.3.2022 pod č. G1-89/22, ktorý je súčasťou rozsudku, vykonal reálnym rozdelením pozemku tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu v podiele 1/1 k celku prikázal pozemok pod novým p. č. XXXX/X, trvalý trávny porast vo výmere 1257 m2 a do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných v podiele 1/1 k celku prikázal pozemok pod novým p. č. XXXX/X, trvalý trávny porast vo výmere: 1257 m2. Žalovaným voči žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu ich trov (výrok IV).

2. Vychádzal zo zistenia, že pôvodná žalobkyňa ako právny predchodca terajšieho žalobcu, ktorá svoj spoluvlastnícky podiel na spoločnom pozemku vo veľkosti 1 k celku v priebehu konania bezodplatne previedla na svojho syna, terajšieho žalobcu, tento nadobudla titulom dedenia po svojej matke a žalovaní svoj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1 k celku nadobudli na základe kúpnej zmluvy z 24.5.2021 od predchádzajúceho podielového spoluvlastníka. V spoluvlastníctve ďalej už nechcel zotrvať žiaden zo spoluvlastníkov, pričom medzi stranami nedošlo k vzájomnej dohode o jeho zrušení (napriek tomu, že žalovaní ohľadom toho písomne iniciovali jednanie s pôvodnou žalobkyňou). Obe strany sa domáhali reálneho rozdelenia spoločného pozemku na dva samostatné, svojou rozlohou a tvarom rovnaké pozemky; žalujúca strana priečnym spôsobom, dôvodiac, že takto dôjde k jeho účelnému využitiu, keď žalobcovi bude prikázaný novovytvorený pozemok umiestnený bližšie k domovej nehnuteľnosti a pretože žalovaná 1 je podielovým spoluvlastníkom aj susedného pozemku p. č. XXXX, aj po takomto rozdelení by mala bezproblémový prístup na svoju novú parcelu; žalovaní vzhľadom na charakter spoločného pozemku (zastavané územie obce), s prihliadnutím na jeho veľkosť a tvar, ako aj na jeho doterajšie

dlhoročné faktické užívanie a zabezpečenie prístupu na pozemok sa domáhali jeho reálneho rozdelenia pozdĺžnym spôsobom s tým, že prístup na novovzniknuté pozemky obe strany by mali zabezpečený, ako doteraz, t. j. protistrana zo susedného pozemku p. č. XXXX, ktorého je podielovým spoluvlastníkom a žalovaní zo susedného pozemku p. č. XXXX, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovanej 1 s treťou osobou.

3. Vec právne posúdil podľa §142 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 o. z. a viazaný taxatívnymi spôsobmi vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ako aj záväzným poradím spôsobov vyporiadania ustanovených v tomto zákonom ustanovení zvolil prvý spôsob vyporiadania reálnym rozdelením vecí, a to vzhľadom na funkčné opodstatnenie takéhoto rozdelenia – spoločný pozemok je fakticky a funkčne deliteľný, po rozdelení vzniknú samostatné veci, ktoré môžu slúžiť jednotlivým vlastníkom, najmä vzhľadom k ich povahe, pričom funkčnému využitiu a rozdeleniu nebránili ani prekážky právneho charakteru (parcela má charakter poľnohospodárskeho pozemku, avšak sa na ňu nevzťahuje zákaz drobenia v zmysle §23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z.).

4. Do úvahy prichádzali obidva stranami navrhované spôsoby reálneho rozdelenia spoločného pozemku, pričom pri jeho reálnom rozdelení kritérium veľkosti spoluvlastníckych podielov, keďže táto u oboch spoluvlastníkov je rovnaká (1 k celku), v danom prípade nepovažoval za určujúce a prihliadal preto na účelné využitie vecí vzniknutej rozdelením. V tomto smere žalovaná 1 deklarovala, že novovzniknutú parcelu chce užívať ako záhradu a žalobca ju chce využívať, ako doteraz (hospodárska budova, hospodárska činnosť, pestovanie stromov a pod.). Z hľadiska polohy, tvaru, ako aj celkovej plochy novovzniknutých parciel prichádzali do úvahy oba spôsoby reálneho rozdelenia a výrazným rozdielom nebolo ani to, že v prípade pozdĺžneho rozdelenia (na rozdiel od prístupu žalobcu) prístup žalovaných k novovzniknutej parcele oproti doterajšiemu stavu by sa musel zmeniť. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že podľa územného plánu obce spoločný pozemok strán je súčasťou navrhovaného obytného územia a obytného súboru „Do Šichty“, ako tvrdil žalobca, avšak jeho domnienky, že žalovaná 1 na novovzniknutej parcele plánuje realizovať výstavbu rodinného domu, v konaní vyhodnotil ako nepreukázané a pre rozhodnutie vo veci preto irelevantné.

5. Smerodajným sa preto stalo posúdenie dlhoročného spôsobu užívania spoločného pozemku, pričom medzi stranami v konaní nebolo sporným, že rodina žalobcu dlhodobo (od roku 1974) užívala pozdĺžnu časť pozemku, ktorá podľa návrhu žalovaných pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva po jeho zrušení mala pripadnúť žalobcovi a že jeho druhú pozdĺžnu časť dlhodobo užívala rodina právnych predchodcov žalovaných (I.), pričom takémuto dlhoročnému spôsobu jeho užívania zodpovedá aj spôsob vykonaných úprav na spoločnom pozemku. Argument žalobcu, že spôsob pozdĺžneho užívania jeho právneho predchodcovi (starej matke) bol nanútený, v konaní preukázaný nebol a nebol preto relevantným. Rovnako ako nepreukázaný bol vyhodnotený aj ďalší argument žalobcu, že zadná časť pozemku, ktorá podľa pozdĺžneho rozdelenia tomuto by mala pripadnúť, je neúrodná a znehodnotená vysadeným stromoradiám. V tomto smere správne preto uzavrel, že práve pri pozdĺžnom rozdelení pozemku obom stranám by pripadol pozemok kvalitatívne rovnakého charakteru. Z týchto dôvodov spoločný pozemok rozdelil pozdĺžnym spôsobom, t. j. tak, ako to navrhovali žalovaní.

6. S odôvodnením, že podielové spoluvlastníctvo vyporiadal podľa návrhu žalovaných, v konaní za plne úspešnú považoval žalovanú stranu a tejto preto proti podľa zásady úspechu v konaní ustanovenej v §255 ods. 1 CSP proti neúspešnej protistrane priznal nárok na plnú náhradu ich trov.

7. Proti tomuto rozsudku žalobca podáva odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok buď zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu na rozdelenie spoločnej veci alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa §365 ods. 1 písm. f), h) a g) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie skutkový stav veci posúdil právne nesprávne, neakceptoval právne relevantné dôkazy doložené žalobcom a bez skúmania rozhodných skutočností jednoducho sa stotožnil s názorom žalovaných. Namietla, že súd zaujal nesprávne stanovisko ohľadom užívania spoločného pozemku a účelovo opomenul vyjadrenia žalobcu, že na užívanie parcely

pozdĺžnym spôsobom jeho stará matka musela pristúpiť, že žalovaní a ich právny predchodca nimi užívanú časť spoločného pozemku zanedbali obstarávať a že v budúcnosti môže dôjsť k zatieneniu jeho pozemku, pokiaľ žalovaní na ňom zriadia stavbu. Súdu v tejto súvislosti vytyka aj, že sa nezaoberal skutočnosťami ohľadom plánovanej výstavby rodinných domov v tejto časti obce a neskúmal ani výšku kúpnej ceny, za ktorú žalovaní kúpili svoj spoluvlastnícky podiel na spoločnom pozemku. Porušenie práva na spravodlivý proces odvolateľ vidí v tom, že súd v priebehu konania neuvádzal, aké skutočnosti považuje za (ne)sporné, že neuvádzal ani predbežné právne posúdenie a že napadnuté rozhodnutie je neodôvodnené a arbitrárne. Proti rozhodnutiu o trovách konania namieta, že súd s poukazom na ustanovenie §257 CSP náhradu trov konania nemal priznať žiadnej zo strán. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré takéto rozhodnutie odôvodňujú, vidí v predmete konania, a to z dôvodu, aby rozhodnutie súdu neslúžilo žiadnej zo strán, zvlášť, keď medzi stranami je príbuzenský vzťah.

9. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil, pretože tento je vecne správny, jeho odôvodnenie je presvedčivé a dostatočne zrozumiteľné, pričom súd sa v ňom vysporiadal aj s námietkami žalobcu. Nesúhlasia s odvolateľom, že súd skutkový stav veci posúdil právne nesprávne a že nesprávne sa vyporiadal s vykonaným dokazovaním. Súd prvej inštancie sporovým stranám dal dostatočný priestor na označenie a vykonanie dôkazov a všetky navrhnuté dôkazy aj riadne vykonal. Navrhli tiež, aby odvolací súd im priznal aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podľa nich v posudzovanej veci nejde o dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§34 a §355 a nasl. CSP o odvolaní) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

11. Súd prvej inštancie vo veci dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu, na základe neho náležite zistil všetky rozhodujúce skutočnosti. Skutkový stav vyhodnotil podľa zásad ustanovených v §191 ods. 1 CSP a na základe neho vo veci aj správne rozhodol. V konaní nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd postupom podľa §387 ods. 1 CSP rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny preto potvrdil vrátane závisiaceho, správneho a zákonného výroku o trovách konania založeného na zásade úspechu strany v konaní (§255 ods. 1 CSP).

12. Rozsudok odvolacieho súdu verejne bol vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach o 9.30 hodine v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/II. poschodie. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 12.2.2024 boli zverejnené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a tiež na jeho webovej stránke (§219 ods. 1 a ods. 3 za použitia §378 CSP).

13. Napadnutý rozsudok z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, presvedčivý, jasný a zrozumiteľný. V odôvodnení rozsudku súd dal odpovede na všetky otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, dostatočne a presvedčivo objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu po oboznámení s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako aj s obsahom a dôvodmi odvolania, nezistil žiaden dôvod, aby od týchto sa odchyľil. Naopak, odvolací súd s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, ako tieto zhora odvolacím súdom sú reprodukované, v celom rozsahu sa stotožnil a v odôvodnení svojho rozsudku v súlade s §387 ods. 2 CSP sa preto obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti a vo svojom odôvodnení nadbytočne preto ich už neopakuje.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie námietky odvolateľa odvolací súd dopĺňa.

15. Súd prvej inštancie v rozsiahlom odôvodnení napadnutého rozsudku prihliadal a veľmi dôkladne sa vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré žalobca v konaní uplatnil. Dlhodobé pozdĺžne užívanie spoločného pozemku v konaní okrem zhodných tvrdení strán bolo preukázané výpoveďami svedkov. Už rodičia predávajúceho G. I., svoj podiel na spoločnom pozemku kúpili za pozdĺžneho užívania od p. A. a takto ho užívali až do svojej smrti a potom takto ho užíval aj on sám až do jeho predaja žalovaným). O pozdĺžnom spôsobe užívania spoločného pozemku nepochybne svedčí aj súdom pri

obhliadke zistený spôsob stranami vykonaných úprav, každým z nich na ním výhradne užívanej časti vypořádávaného pozemku (zo strany žalobcu fóliovník, časť murovanej dielne, nádrž na zber dažďovej vody, prístrešok pre hydinu, hriadky, stromoradie piatich stromov a jeden ihličnan a kríky, na čo v pozdĺžnom slede nadväzujú ďalšie dve pozdĺžne stromoradia z trinástich stromov, z ktorých celkovo päť je mohutnejších a pod., pričom táto časť pozemku zároveň je pravidelne obhospodarovaná výlučne pôvodnou žalobkyňou). Samotný žalobca potvrdil, že objekt (bývalá maštal') na nimi užívanej pozdĺžnej časti pozemku bol postavený na starých hospodárskych budovách, ktoré jeho rodina zbúrala a následne tam postavili opravenú hospodársku časť, tvrdiac zároveň, že nikto voči tomu nemal námietky rovnako tak, ako rodina žalobcu nemala námietky voči tomu, že predchádzajúci spoluvlastník J. I. na svojej časti vypořádávaného pozemku nasadil sad ovocných stromov.

16. Tvrdenie odvolateľa, že jeho stará matka, po ktorej spoločný pozemok zdedila jeho matka, od ktorej tento titulom daru v priebehu tohto súdneho sporu nadobudol on, s jeho užívaním pozdĺžnym spôsobom nesúhlasila, ale že uvedené je bolo nanútené právnymi predchodcami žalovaných, v konaní preukázané nebolo žiadnym spôsobom a vzhľadom na zistené okolnosti sa javí aj ako vysoko nepravdepodobné, keď zväzíme, že aj vtedy, keď rodina I. svoju časť spoločného pozemku dlhodobo neužívala a nestarala sa o ňu, táto dlho stála úhorom, právní predchodcovia žalobcu sami bez ďalšieho rešpektovali dovtedajší pozdĺžny spôsob užívania spoločného pozemku a na tomto nič nezmenili. Vzhľadom aj na absenciu akýchkoľvek dôkazov o nanútení takéhoto užívania ešte starej matke žalobcu možno opodstatnene predpokladať, že užívanie spoločného pozemku pozdĺžnym spôsobom zjavne vyhovovalo obom podielovým spoluvlastníkom, ktorí viacero desaťročí takto ho aj rešpektovali. Navyše toto tvrdenie žalobcu o krivde spôsobnej jeho starej matke na posúdenie spôsobu dlhodobého užívania by ani nemalo žiaden vplyv, napokon aj matka žalobcu dlhodobo (vyše 20 rokov) užívala pozdĺžnu časť spoločného pozemku, pričom žalobca ani len netvrdil, žeby proti tomuto spôsobu užívania jeho matka ako jeho bezprostredný právny predchodca kedykoľvek vznášala akékoľvek výhrady alebo dokonca žeby k tomuto bola niekým nútená.

17. Podľa platného Územného plánu mesta Levoča pozemok, ktorý je predmetom tohto konania, z hľadiska funkčného využitia je súčasťou navrhovaného obytného územia a obytného súboru „Do Šlichty“ a tak je súčasťou plánovanej výstavby obytného súboru rodinných domov, avšak podrobné podmienky výstavby má určiť až budúci územný plán zóny alebo územnoplánovací podklad. V konaní nebolo preukázané, žeby v danej lokalite k takejto výstavbe malo dôjsť v dohľadnej dobe alebo dokonca žeby s akoukoľvek výstavbou mala začať samotná žalovaná 1, a to práve ňou navrhovanej novovytváraného pozemkovej p. č. XXXX/X. V konaní nebola teda preukázaná ani len snaha, či zámer žalovaných na predmetnom pozemku zriadiť akúkoľvek stavbu, aj uvedené zostalo čisto v rovine žalobcovho ničím nepreukázaného tvrdenia. Na tomto závere nič nie je spôsobilá zmeniť ani výška kúpnej ceny dojednej medzi scudziteľom spoluvlastníckeho podielu na spoločnom pozemku a žalovanými ako jeho nadobúdateľmi a súd prvej inštancie aj v tomto smere postupoval preto správne, keď túto ako bezpredmetnú nijako bližšie ani nezisťoval. Súd prvej inštancie postupoval preto správne, pokiaľ na tento „argument“ žalobcu, pre ktorý tento zavrhol tzv. pozdĺžne rozdelenie spoločného pozemku a na druhej strane presadzoval jeho tzv. priečne rozdelenie, absolútne neprihliadal, považujúc ho pre tento spor za nepreukázaný a tým aj irelevantný.

18. Podľa §181 ods. 2 CSP na pojednávaní po prednese podstatného obsahu žaloby žalobcom a po úvodnom vyjadrení žalovaného k nemu súd určí, ktoré skutkové tvrdenia medzi stranami sú sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci (ak tak už neurobil pri predbežnom prejednaní sporu). Odvolací súd z obsahu zápisnice o pojednávaní z 18.1.2022 v danom prípade zistil, že na prvom pojednávaní vo veci súd neuviedol, ktoré tvrdenia sú medzi stranami sporné, resp. ktoré z nich považuje za nesporné a ani neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. V zmysle záverov dovolacieho súdu vyjadreného napr. v jeho uznesení z 28.12.2020 vo veci 2Obdo/56/2020 „ak samosudca toto zákonné ustanovenie (§181 ods. 2 CSP – pozn. odvolacieho súdu) nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie. (...) Cieľom §181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné,

teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho jeho cieľom je zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré podľa názoru súdu sú buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa §118 ods. 2 OSP (aktuálne §181 ods. 2 CSP – pozn. odvolacieho súdu) vyjadří svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porovnaj aj uznesenia NS SR vo veciach 3Cdo/3/2016 z 22.3.2017, 5Cdo/211/2013 z 13.5.2014). Z uvedených dôvodov dovolací súd konštatoval, že „námetka dovolateľa týkajúca sa opomenutia postupu podľa §181 ods. 2 CSP zo strany súdu prvej inštancie nie je vzhľadom na ďalší priebeh konania (zápisnica z pojednávania, vykonané dokazovanie, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia) relevantná.“

19. Opomenutie súdu prvej inštancie postupovať podľa §181 ods. 2 CSP ani v tejto právnej veci nezakladá preto naplnenie odvolacieho dôvodu podľa §365 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko toto porušenie procesného postupu súdom prvej inštancie vzhľadom na ďalší jeho správny procesný postup, ktorý je možné zistiť z obsahu celého súdneho spisu, jeho postupe pri vykonávaní jednotlivých dôkazov, z obsahu zápisníc a celkového priestoru na uplatnenie a plné rešpektovanie procesných práv oboch strán sporu a v neposlednom rade aj z presvedčivého odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd sa vysporiadal zo všetkými okolnosťami a právne významnými skutočnosťami, ktoré v danej veci boli pre jeho rozhodnutie rozhodujúce, nedosahovalo takú intenzitu, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Tvrdenie žalobcu o neúrodnosti zadnej časti pozemku a tým aj jej znehodnotenie v dôsledku žalovanými, resp. ich právnym predchodcom realizovanej výsadby stromov na nimi užívannej pozdĺžnej časti spoločného pozemku v konaní nebolo nijako preukázané. Žalobca ani jeho právni predchodcovia voči tejto výsadbe nemali žiadne výhrady a navyše rovnako aj žalujúca strana na ňou užívannej pozdĺžnej časti spoločného pozemku realizovala výsadbu stromov v dvoch stromoradiach. Súd prvej inštancie uvažoval preto správne, že pokiaľ k znehodnoteniu zadnej časti spoločného pozemku došlo vplyvom rovnakej/porovnateľnej činnosti oboch spoluvlastníkov výsadbou stromov vo viacerých stromoradiach, t. j. na tomto sa podieľali obe strany, niet rozumného argumentu a nebolo by ani spravodlivé, aby táto „znehodnotená, neúrodná“ časť pozemku pri vyporiadaní spoluvlastníctva jeho priečnym rozdelením pripadla len žalovaným, ako to navrhoval žalobca a aby jemu pripadla tá jeho časť, ktorá takýmto znehodnotením netrpí. Aj z tohto pohľadu súd prvej inštancie správne preto vyhodnotil, že podľa reálneho rozdelenia spoločného pozemku pozdĺžnym spôsobom každý spoluvlastník z hľadiska argumentu o kvalite spoločného pozemku nadobudne pozemok po kvalitatívnej stránke rovnakého charakteru, keďže stromoradia sa nachádzajú v zadných častiach oboch novovytváraných pozemkových parciel a používajúc argument žalobcu, správne uzavrel, že oba novovytvorené pozemky sú preto „neúrodné“ rovnakým spôsobom. Z výsledkov vykonaného dokazovania v konaní nesporne vyplynulo, že súdom zvolený spôsob vyporiadania spoločného pozemku rešpektujúc dlhodobý spôsob jeho užívania pozdĺžnym rozdelením je spravodlivý pre obe strany, a nie je len jednostranne výhodný, akým by bolo jeho priečne delenie navrhované žalobcom.

21. Podľa ustálenej judikatúry aplikácia §257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sice sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, príslušný súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom (pozri uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 113/2019 zo 6.6.2019).

22. Odvolateľ v prospech aplikácie §257 CSP v danom prípade argumentoval príbuzenským vzťahom medzi stranami sporu (synovec a teta) a skutočnosťou, že ide o susediace pozemky, pričom dôvodil aj potrebou zamedziť zhoršovaniu už beztak narušených vzťahov medzi nimi.

23. Odvolací súd vzhľadom na iné okolnosti prejednávanej veci odvolateľom predstreté dôvody nepovažuje za dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výrok o trovách konania

v zmysle ustanovenia §257 CSP v jeho prospech. Predovšetkým je nutné mať na zreteli, že pôvodná žalobkyňa tento súdny spor svojou žalobou iniciovala bez toho, aby akokoľvek preukázala, že mala vážnu snahu so žalovanými ako podielovými spoluvlastníkmi na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva relevantne sa dohodnúť alebo žeby s nimi o tejto otázke vyvolala vecné rokovanie alebo sa oň akokoľvek čo i len snažila. Sama priznala, že so žalovanými o tomto komunikovala len ústne, uvedené však nijako nepreukázala (žalovaní pripustili, že v jednom prípade neformálne na záhrade bez predloženia akýchkoľvek podkladov k rozdeleniu pozemku uvedené spomenula a aj to len žalovanému 2). Navyše pôvodná žalobkyňa bez toho, aby počkala na akúkoľvek reakciu protistrany na jej údajný „návrh“, na súd predmetnú žalobu o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podala už 12.7.2021, o čom žalovaní sa dozvedeli až z reakcie žalobkyne na ich list z 22.7.2021, v ktorom títo žalobkyni dali na vedomie, že v spoluvlastníckom vzťahu s ňou zotrvať už nechcú a navrhli preto jeho zrušenie a vyporiadanie. Niet preto pochyb, že v tomto prípade žalujúca strana s podaním žaloby sa unáhliła, nepreukázala uskutočnenie žiadneho rokovania s protistranou pred podaním žaloby, žiadnej relevantnej ponuky a snahy na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva so spoluvlastníkmi sa dohodnúť. Rovnako žalujúca strana bola tou stranou v spore, kvôli ktorej spoluvlastníci na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva mimosúdne sa nemohli dohodnúť, keďže táto, ako z vykonaného dokazovania vyplynulo, sa domáhala vyporiadania spoluvlastníctva pre žalovaných nevýhodným a nespravodlivým priečnym spôsobom reálneho rozdelenia spoločného pozemku, s ktorým títo súhlasiť preto nemohli.

24. Vzhľadom na tieto okolnosti prejednávanej veci žalobca v danom prípade sa nemôže úspešne dovolávať aplikovania §257 CSP v jeho prospech a súd prvej inštancie v danom prípade rozhodol preto zákonne, správne a spravodlivo, pokiaľ o trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu strany v spore ustanovenej v §255 ods. 1 CSP, pričom za úspešnú považoval žalovanú stranu dôvodiac, že spoluvlastníctvo vyporiadal tak, ako to navrhovali žalovaní.

25. Z uvedených dôvodov odvolacie námietky žalobcu neobstoja, žiadna z nich nie je spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

26. Pretože ide o rozhodnutie, ktorým konanie sa končí, odvolací súd postupom podľa §396 ods. 1 CSP rozhodoval aj o trovách odvolacieho konania (§262 ods. 1 CSP), a to rovnako v súlade so zásadou úspechu ustanovenou v §255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešným žalovaným priznal nárok na plnú náhradu ich trov v odvolacom konaní vynaložených na účelné bránenie svojho práva proti neúspešnému odvolateľovi. O výške náhrady trov v zmysle §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

27. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).